

RTU studiju kurss "Tautsaimnieciskie riski un to pārvaldība"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0663
Nosaukums	Tautsaimnieciskie riski un to pārvaldība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Ilze Judrupa - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Irina Voronova - Doktors, Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss apskata jautājumus, kas saistīti ar riskiem tautsaimniecībā, risku pārvaldes un vadības koncepcijām. Tiek analizētas pārrobežu, nozares, uzņēmējdarbības, finanšu un aktuāru risku vadības metodes. Detalizēti aplūkoti riska vadības arhitektūra un riska pārvaldīšana, riska vadīšanas stratēģijas veidi un to finansēšana, kā arī maksātnespējas un krāpnieciskā riska pārvaldība.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt nepieciešamās zināšanas par riskiem tautsaimniecībā, iepazīstināt studentus ar risku pārvaldes un vadības koncepcijām, nodrošināt izpratni par pārrobežu, nozares, uzņēmējdarbības, finanšu un aktuāru risku vadības un novērtēšanas pamatmetodēm, kā arī apzināt uz mākslīgā intelekta balstītu komerciālā riska vadības sistēmu uzņēmējdarbībā. Studiju kursa uzdevumi: sniegt zināšanas par pārrobežas, nozares un uzņēmējdarbības mikro- un makrovides riskiem; attīstīt prasmes lietot risku analīzes, identifikācijas un novērtēšanas metodes; veicināt izpratni par maksātnespējas un krāpniecisko metožu iespējām un trūkumiem; attīstīt prasmes analizēt investīcijas projektu riskus; sniegt zināšanas par riska vadības arhitektūru un vadību organizācijas darbības kontekstā; veidot prasmes izstrādāt un pielietot riska vadības programmu nefinanšu un finanšu organizācijās.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Risku klasifikācija. Mājas darbs situācijas analīze 2. Krāpšanas risku novērtējums. Mājas darbs situācijas analīze. 3. Uzņēmējdarbības risku vērtēšanas metodes. Ekspertu metodes izmantošana investīciju projektu novērtēšanā. Mājas darbs. 4. VaR metožu izmantošana finanšu risku novērtēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros un to riski, vērtēšana kontrole. Mājas darbs situācijas analīze un uzdevumi. 5. Maksātnespējas prognozēšanas novērtēšana Latvijas uzņēmumiem. Kompleksais mājas darbs. 6. Krīžu vadība uzņēmumā. Mājas darbs situācijas analīze.
Literatūra	Frīmens E. Ārējā riska vadība. Lietišķās informācijas dienest. 192 lpp. Rīga, 2010 Pettere, G., Voronova I. . Riski uzņēmējdarbībā un to vadība. Banku augstskola, 176 lpp. Rīga, 2004 Gollier, C. . The economics of Risk and Time. MIT Press, 2004. 445 p Grouhy M., Mark, R., Galai, D. . The Essentials of Risk Management. The McGraw-Hill Companies, Inc. 429 p. 2006 Hāznere, A., Krauze, A.. Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana novērtēšanas novērtēšana, izmantojot uz riskiem balstītas pieeju Dienas bizness. e-grāmata. 2018 Hāznere, A., Krauze, A.. Tirgus riska būtība. Dienas bizness. e-grāmata 2018 Jaunzems, A. . Risku analīze un vadīšana. 2009 Ventspils: Ventspils Augstskola. 361 lpp Kudinska, M. . Komerbanku riski un to atbilstība pašu kapitālam. Datorzinību centrs, 293 lpp. Rīga, 2005. Risk Management Trends. InTech. 278 p. Available at: http://www.intechopen.com/books/risk-management-trends . 2011 Risk Management for the Future – Theory and Cases. InTech. 510 p. Available at: http://www.intechopen.com/books/how-to-link/risk-management-for-the-future-theory-and-cases . 2012 Risk Management – Current Issues and Challenges InTech. 506 p. Available at: http://www.intechopen.com/books/mostdownloaded/risk-management-current-issues-and-challenges . 2012 Risk Governance. The Articulation of Hazard, Politics and Ecology. doi.org/10.1007/978-94-017-9328-5 Sectoral Risk Assessment CILEx regulatoral. 10 p. Available at: https://cilexregulation.org.uk/entity/anti-money-laundering/guidance-and-sectoral-risk-assessments/ 2019 White Paper on Risk Governance: Toward an Integrative Framework Available at: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4020-6799-0_1 Užga-Rebrovs, O. . Ekonomiskais risks. Novērtēšana, analīze, pārvaldīšana. Rēzekne: RA Izdevniecība. 193 lpp. 2005
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bakalaura līmeņa zināšanas mikro un makroekonomikā, kā arī ar uzņēmējdarbību un finansēm saistītajā jomā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Studiju kursa uzdevumi un mērķi. Riska pārvaldības instrumentu kopums ISO 31000-2018 kontekstā.	3	6	2	6

Riski globālu ekonomisko un ģeopolitisko notikumu virpulī. Riski mikro- un makrovidē.	3	6	2	8
Visaptverošas pārrobežu risku pārvaldības pieejas.	6	10	2	16
Risku novērtēšanas un apkopošanas metodes. Risku mijiedarbības novērtēšana. Risku prioritāšu noteikšana.	10	12	4	16
Nozares risku novērtēšana un pārvaldība.	4	12	2	12
Risku pārvaldība un vadība nefinanšu uzņēmumos. Riska vadības arhitektūra un pārvaldība.	6	8	3	8
Finanšu riski: veidi, analīze un novērtēšana. Maksātnespējas un krāpšanas riska novērtēšanas metodes.	8	12	5	10
Risku pārvaldība un vadība finanšu organizācijās: risku veidi un vadības metodes.	8	10	4	18
Investīcijas projektu risku novērtēšana un vadība.	4	6	2	8
Risku vadības labas prakses standarti. Riska kultūras teorētiskie aspekti un pamatojums. Uzņēmējdarbības krīžu vadība.	6	6	3	12
Risku pārvaldības un vadības programma. Riska vadības stratēģijas. Risku apdrošināšana.	6	8	3	14
Kopā:	64	96	32	128

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot standarta ISO 3100-2018 nosacījumu/ prasību interpretāciju, spēj analizēt riska vadības arhitektūru un veikt tās pilnveidi organizācijā.	Izpratnes tests, situācijas analīze, diskusijas par terminu izpratni, eksāmens.
Izprot, kādas sekas var būt riskam mikro- un makro- līmeņos jaunā dimensijā.	Rakstveida atbildes uz jautājumiem, situācijas izpēte.
Spēj izskaidrot pārrobežu risku pārvaldības vadlīniju.	Sagatavot un prezentēt referātu par pārrobežas riska pārvaldību (grupu darba prezentācija).
Pārzina risku novērtēšanas kvantitatīvās un kvalitatīvās metodes.	Atrisināt 4-5 praktiskus uzdevumus, eksāmens.
Pārzina nozares risku novērtēšanu.	Situācijas analīze, eksāmens.
Izprot investīcijas projekta risku novērtēšanu un vadību.	Atrisināt 3 uzdevumus, eksāmens.
Spēj veikt uzņēmuma maksātnespējas un krāpniecisko risku analīzi.	Situāciju analīze, eksāmens.
Spēj orientēties risku vadīšanas problēmas organizācijā.	Situācijas analīze, uzdevumi, eksāmens.
Spēj veikt riska pārvaldības un vadības sistēmas pilnveides pētījumus, interpretēt un analizēt rezultātus.	Grupu darbs un rezultātu vērtējums.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Tests un dalība diskusijās	20
Mājas darbi (situāciju analīze, uzdevumi)	30
Referāta prezentācija	20
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	